10 propostes de polítiques públiques d'IA per a aquestes eleccions generals

Des de REDES-IA connectem investigadors en ciències socials amb institucions i societat civil per definir i difondre propostes de política pública que afavoreixin una transició equilibrada cap a la IA.

1

Menys tràmits i una Administració més accessible

Evitar que ciutadans i empreses hagin de lliurar documents que ja estan en poder de l'Administració. Desenvolupar assistents d'IA basats en informació oficial per facilitar les gestions, amb respostes verificables i accés a atenció humana. Compartir solucions entre administracions perquè també arribin als municipis petits.

2

Garanties davant les decisions automatitzades

Establir un registre públic dels sistemes d'IA utilitzats per les administracions, amb informació comprensible sobre la seva finalitat i funcionament. Els sistemes que afectin l'accés a prestacions o serveis hauran de comptar amb avaluació prèvia, supervisió humana efectiva i vies clares per reclamar i corregir errors.

3

Temps per aprendre dins la jornada laboral

Quan la IA canviï substancialment un lloc de treball, facilitar hores de formació dins la jornada cofinançades per les empreses, amb suport públic especialment adreçat a les pimes. Per a qui necessiti una requalificació més profunda, oferir períodes sabàtics de formació finançats a mitges per les empreses i el sector públic.

4

Oportunitats de primera feina per als joves

Cofinançar contractes d'un o dos anys per a joves en ocupacions especialment exposades a la IA, amb mentoria, formació en el lloc de treball i competències verificables. Començar amb un programa pilot centrat a preservar les oportunitats d'entrada professional allà on la IA pugui estar substituint tasques dels perfils júnior.

5

Suport a les pimes per millorar el treball

Donar suport a projectes que combinin assessorament, formació i reorganització de tasques en introduir IA. Els ajuts hauran d'identificar quina feina s'automatitza, quines funcions noves assumeixen les persones i com millora el servei o la productivitat. Prioritzar projectes amb resultats comprovables i tràmits senzills.

6

Acordar l'adaptació i anticipar-se a l'atur

Exigir informació i negociació amb la representació dels treballadors abans d'introduir sistemes d'IA que alterin substancialment les condicions de treball. Desenvolupar mecanismes sectorials d'orientació, requalificació i recol·locació durant les reestructuracions, juntament amb mediació especialitzada per resoldre els conflictes.

7

Retorn social de les grans inversions públiques

Quan l'Estat assumeixi riscos importants en projectes empresarials amb un potencial elevat de rendibilitat, utilitzar participacions minoritàries, préstecs recuperables o altres instruments que permetin obtenir un retorn si tenen èxit. Destinar aquests retorns a recerca, formació i adaptació laboral.

8

Equilibrar la tributació del treball i del capital tecnològic

Crear un impost sobre l'ús empresarial de la IA que contribueixi a equiparar la càrrega fiscal del treball i del capital tecnològic, reduint els incentius a substituir ocupació per tecnologia. Destinar la recaptació a formació, adaptació laboral i mesures que permetin compartir els beneficis de la IA.

9

Interoperabilitat i sortida en la contractació pública d'IA

Incloure en els nous contractes públics d'IA requisits d'interoperabilitat, portabilitat i sortida que permetin canviar de proveïdor sense refer la infraestructura. Garantir l'exportació de dades, configuracions, documentació, registres i altres components necessaris per migrar el servei.

10

Conèixer i reduir el cost ambiental de la IA

Mesurar i publicar el consum d'aigua i energia i les emissions associades als models i a les seves infraestructures. Utilitzar aquesta informació per orientar la planificació i la contractació pública cap a solucions eficients, tenint en compte els recursos disponibles i les necessitats dels territoris on s'instal·lin.

27 investigadors i investigadores	**Més de 10 institucions**
Formació metodològica i política	**Informes sectorials**

Visita redes-ia.org per conèixer en detall què fem en recerca i transferència de coneixement, o escriu-nos a redes-ia@ibei.org.